

«انگلیس» یا «بریتانیا»

کوروش احمدی **کارشناس روابط بین الملل**

● چندسالی است که عمدتا با محوریت برخی شبکه‌های خبری فارسی‌زبان در خارج از کشور تلاش می‌شود تا نام «بریتانیا» به‌جای نام «انگلیس» در زبان فارسی رواج یابد. اینکه کدام‌یک از این دو نام در استفاده کنیم، اگرچه از نظر ماهوی شاید اهمیت چندانی نداشته باشد، اما در حوزه نام‌گذاری اسامی جغرافیایی و عوارض نادیده‌گرفتن اصول و قواعدی که در این حوزه باید رعایت شود، حائز اهمیت است. البته منطقی که در توضیح ضرورت استفاده از نام «بریتانیا» به‌جای «انگلیس» ارائه می‌شود، قابل‌توجه و درک است: آنچه «پادشاهی متحده بریتانیا» نامیده می‌شود، مرکب از چهار «کشور»؛ یعنی انگلند، ولز، اسکاتلند و ایرلند شمالی است و نام یکی از ایس واحدها نباید برای نامیدن کل این واحد سیاسی مورد استفاده قرار گیرد. این منط اگرچه از جهت توضیح ویژگی‌های این واحد سیاسی کاملا درست است، اما به اصول و قواعد حاکم بر نام‌گذاری اسامی جغرافیایی پی‌توجه است و در پی آن است تا به نحوی اراده‌گرایانه ترجیحات خود را بر اسامی جغرافیایی که به‌طور طبیعی مانند موجودات زنده به دنیا می‌آیند، رشد می‌کنند و تغییر می‌کنند، تحمیل کند. به‌طور کلی، اسامی جغرافیایی به دو دسته exonym و endonym یا با قدری تسامح، «اسامی زاده در درون» و «اسامی زاده در برون» قابل تقسیم‌اند. دسته اول شامل آن دسته از اسامی است که از سوی یک گروه قومی –

زبانی برای سرزمین خود و اماکن و عوارض جغرافیایی واقع در آن ساخته و استفاده می‌شود و دسته دوم آن دسته از اسامی را شامل می‌شود که دیگر گروه‌های قومی– زبانی از آنها برای نامیدن سرزمین‌های دیگران و محل‌های جغرافیایی خارج از قلمرو خود استفاده می‌کنند. مثال‌های فراوانی در این رابطه وجود دارد. مصریان پایتخت خود را «قاهره» می‌نامند و غربیان آن را «Cairo» یا «Le Caire»؛ کشوری را که ما و اعراب، یونان می‌نامیم، غربیان Greece، Grèce و یونانیان خود آن را Elláda یا هلنیا می‌نامند و... اتفاقا انگلیسی‌ها خود بیش از هر گروه قومی– زبانی دیگر در طول تاریخ نسبت به اسامی بهیچ‌یک در دیگر مناطق بی‌اعتنا بوده و اقدام به ساختن exonym کرده‌اند. بر

این پایه «بریتانیا» یک endonym است، یعنی نامی است که از سوی معماران «پادشاهی متحده بریتانیا» ۱۷۰۷ به کشور جدیدالتاسیسی که از به‌هم‌پیوستن پادشاهی انگلند، ولز و اسکاتلند پدید آمده بود، داده شد. در مقابل، «انگلیس» یا «انگلستان» با مشابه آن در دیگر زبان‌ها یک exonym است؛ یعنی نامی است که دیگر گروه‌های قومی– زبانی، بی‌اعتنا به ترکیب واحد سیاسی مورد بحث، برای نامیدن کل آن واحد استفاده کرده‌اند. استفاده از exonym برای کشور مورد بحث منحصر به ما ایرانیان نیست. نخبگان سیاسی و عامه مردم فرانسه از تیزر از واژه Angleterre برای نامیدن این واحد سیاسی و واژه Anglais برای نامیدن ساکنان آن استفاده می‌کنند که اتفاقا معنی مشابهی با «انگلیس» و «انگلیسی» در زبان فارسی دارد؛ یعنی از نظر مرجع به England معطوف است، البته در فرانسه از نام‌های Grande Bretagne و Royaume Uni نیز در عرصه‌های رسمی‌تر استفاده می‌شود. نمی‌توان تصور کرد ایرانیانی که در دو، سه قرن گذشته از نام انگلیس به‌جای بریتانیا استفاده کرده‌اند، همگی از ساختار و ترکیب سیاسی این کشور بی‌اطلاع بوده‌اند. واژه انگلیس برای ما ایرانیان نام یک کشور است و نه نام یکی از اجزای متشکله یک کشور. اسامی جغرافیایی در طول تاریخ به‌طور طبیعی شکل گرفته‌اند و در صورت لزوم به‌طور طبیعی نیز تغییر کرده‌اند. این اسامی بخش مهمی از میراث فرهنگی مردم است و اقدام برای تغییر خودسرانه آنها حتی به شکلی نرم، پسندیده نیست. این در حالی است که متأسفانه تلاش برای تغییر اسامی جغرافیایی به شکلی سخت و تحمیلی سابقه‌ای طولانی دارد.

معمولا بعد از هر تحول عظیم سیاسی در بعضی از کشورها، تغییر اسامی جغرافیایی و نام اماکن یکی از نخستین اقداماتی بوده که به ذهن دست‌اندرکاران جدید رسیده است، البته در برخی کشورها نیز از چنین کاری به‌شدت اجتناب شده است؛ مثلا، اکثر خیابان‌های پاریس که در زمان نینوالن ذکر شده‌اند، امروزه بعد از بیش از ۱۶۰ سال همچنان بدون تغییر مانده‌اند.

خبر

ادعای جدید دولت مستعفی یمن

● ایستنا: به گزارش ابایبل نت، عبده مجلی، سخنگوی ارتش ملی دولت مستعفی یمن، مدعی شد نیروهای دولت مستعفی یمن چند روز پیش توانسته‌اند محموله سلاحی را که ایران برای حوثی‌های یمن ارسال کرده متوقف کنند و نیروهای ائتلاف عربی نیز توانسته‌اند تعدادی اسلحه را در قایق‌های ماهیگیری کشف و ضبط کنند. او در ادامه گفت: ارتش ملی و دستگاه‌های امنیتی با حمایت ائتلاف عربی با تمام عملیات‌های قاجاق سلاح مقابله خواهند کرد و با آزادسازی بندر الحدیده که حوثی‌ها از آن سلاح وارد می‌کنند، تمام عملیات‌های قاجاق سلاح متوقف خواهد شد.

politics@sharghdaily.ir

روزنه

ایستنا: رئیس قوه قضائیه روز گذشته در دیدار قضات

و کارکنان دستنگاه قضائی استان ایلام، با اشاره به سخنان مقام معظم رهبری گفت: «از مقام معظم رهبری تشکر می‌کنم که سخنان بسیار مهمی داشتند. عده‌ای سیاه‌نمایی می‌کنند. قوه قضائیه با هزاران هزار پرونده و با میلیون‌ها خدمت به مردم، خدمت‌رسانی می‌کند، اینها خدمات قوهه قضائیه را زیر سؤال می‌برند و سیاه‌نمایی می‌کنند. این سیاه‌نمایی‌ها چه وجهی دارد. دشمن که کار خود را می‌کند و سال‌ها در پی تخریب قوه قضائیه است. در درون کشور هم عده‌ای آب به آسیاب دشمن می‌ریزند. با ناامیدکردن مردم و سیاه‌نمایی‌کردن، رسیدگی به میلیون‌ها پرونده و خدمات قضائی را نمی‌بینند و یک پرونده را با تحلیل خود سیاه‌نمایی می‌کنند. چرا این مقدار بی‌انصافی انجام می‌شود؛ این همه قضات امین با کمال سلامت کار می‌کنند.» آیت‌الله آملی‌لاریجانی ادامه داد: «باید با حق مانوس باشیم. این حرف‌ها تمام می‌شود، ما هستیم و اعمال‌مان. در توهین، رفتارهای نامصحیح و اهانت‌ها باید راه صحیح را بشناسیم. ما در قوه قضائیه خیلی کاستی داریم؛ ولی باید دید از چه نقطه‌ای آغاز کردیم و به کجا می‌رسیم. من از دوره‌های گذشته ارزیابی منفی نمی‌کنم. من این

تعبیر را به کار نمی‌برم که ویرانه تحویل گرفتم.

آنها به اندازه مقدرات و محدودیت‌ها کار کردند. این درست نیست که خدمات افراد را با نگاه منفی ببینیم؛ ولی باید در ارزیابی‌ها نقطه آغاز و ختم را دید.»

او در ادامه گفت: «علیه قوه قضائیه تبلیغ می‌شود که قوه قضائیه مخارجش زیاد است که این موضوع کذب است. یک زمانی دولت اصلاحات

سیاست

آیت‌الله آملی‌لاریجانی:

برخی با سیاه‌نمایی آب به آسیاب دشمن می‌ریزند

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری

خواست علیه شورای نگهبان تبلیغ کند و می‌گفت شورای نگهبان ۱۲ عضو دارد و ۱۲ میلیارد بوده‌جه، هر عضو با یک میلیارد چه‌کار می‌خواهد بکند؛ درحالی‌که شورای نگهبان مجموعه‌ای از دفاتر، بخش‌های استانی و ستادهای مختلف است. اکنون هم علیه قوه قضائیه این سخنان گفته می‌شود؛ درهرحال آنچه در توان ما باشد انجام می‌دهیم.» آیت‌الله آملی‌لاریجانی تأکید کرد: «ما در این چند

سلامت این فضا مطمئن باشند، یادآور شد: در غیر این صورت شبکه‌های اجتماعی نقش خود را ایفا نمی‌کنند و واقعیت‌ها کم می‌شود. سیدحسن خمینی با تأکید بر رعایت ادب در فضای مجازی گفت: همه ما می‌توانیم علاوه بر نقد، تخطئه هم کنیم که مجموع آنها عامل پیشرفت انسانیت است؛ اما در فضای مجازی باید «نهضت مؤبدانه‌نویسی» و «مؤدبانه سخن‌گفتن» شکل گیرد. هیچ گروه و دسته‌ای از این آسیب مبرا نیست و همه گرفتار آن هستند که در نهایت ممکن است فرهنگ ایران را در خطر قرار دهد.

او در ادامه سخنان خود گفت: مراقب باشیم ناامیدی را به جامعه تزریق نکنیم؛ ما باید از یک‌سو همیشه امیدوار باشیم؛ اما از طرف دیگر حق کله‌مندی هم داریم، ولی بدانیم که هیچ اتفاقی برای جامعه بدتر از ناامیدی نیست.

سیدحسن خمینی با بیان این جمله که «ناامیدی یعنی مرگ»،

حکمتی در برخورد نکردن با احمدی‌نژاد نمی‌بینم

عباس سلیمی‌نمین: حکمتی در عدم برخورد با احمدی‌نژاد نمی‌بینم؛ اینکه آقایان می‌گویند حلم به خرج داده‌ایم، به این دلیل که جامعه با آقای احمدی‌نژاد بیشتر آشنایی پیدا کند، تا حدی این موضوع را قبول دارم. اما می‌توانستیم حکمت بیشتری به خرج دهیم. **(نامه‌نیوز)**

معاون اول رئیس‌جمهوری:

زلزله تهران خطاری جدی به همه ما بود

ان زنگنه

دوش ماسٲت، این است که بپذیریم کشور روی موج زلزله است و باید ساختمان‌هایی که مردم در آن زندگی می‌کنند و بخش حیاتی کشور است را مستحکم کنیم، این نیازمند یک عزم ملی است، زلزله‌هایی که اخیرا در تهران بروز کرد یک خطار جدی به همه ما بود.

جهانگیری با بیان اینکه این زلزله‌ها خطاری به ملت و دولت بود، افزود: «اگر زلزله بزرگی در

تذکر نمایندگان به وزیر در موضوع وضعیت شهابی

مؤسسه فرهنگی، انتشاراتی اباصالح است. خزعلی نیز که این روزها در زندان به‌سر می‌برد، اعتصاب غذا کرده است. علی مطهری، نایب‌رئیس مجلس، پیش از این درباره وضعیت سلامت او نیز گفته بود: «طبق اخبار واصله از زندان اوین، وضعیت جسمی آقای دکتر مهدی خزعلی در اثر اعتصاب غذا بسیار نامساعد است، البته برخی از مطالب منتشرشده از سوی ایشان مورد تأیید این‌جانب نیست، ولی بازداشت دوباره وی به‌عنوان تحمل مجازات درحالی‌که محکومیت شش سال حبس خود را گذرانده و پرونده جدیدی هم برای او به دادگاه ارسال نشده است غیرقانونی به نظر می‌رسد».

رضا شهابی، فعال سندیکای اتوبوس‌رانی، نیز آن‌طور که گزارش‌های خانواده و پزشک زندان نشان داده، سکته کرده و

سال اصرار داشتیم قوه قضائیه باید به هر هزینه‌ای استقلال خود را حفظ کند. در این چند سال برخی از دولت‌ها اصرار داشتند با روش‌های غیرقضائی و حقوقی به قوه قضائیه نزدیک شوند و مشکلاتشان را حل کنند، ما زیر بار نرفتیم و فقط یک حرف داشتیم، آن هم عمل به قانون و رعایت حقوق مردم بود. افرادی که زمانی صاحب قدرت‌اند اگر قوه قضائیه به سراغشان برود، می‌گویند من معاون رئیس‌جمهورم، یکی می‌گوید من رئیس‌جمهورم و یکی می‌گوید من بخش‌های استانی و ستادهای مختلف است. اکنون هم علیه قوه قضائیه این همه نوشته شده است. بسیاری از این همه‌هایی که علیه قوه قضائیه مطرح می‌شود، ناشی از همین‌هاست».

او افزود: «دشمن بیرونی از اقتدار قوه قضائیه هراس دارد. قوه قضائیه در فتنه ۸۸ ایستادگی کرد و در فتنه‌های مشابه هم چنین خواهد بود. قوه قضائیه با اقتدار خواهد ایستاد. اگر بنا باشد اجرای قانون فقط برای افراد ضعیف باشد و افراد صاحب قدرت کنار بکشند، این اجرای عدالت نیست. عده‌ای با فریب‌کاری پاسخ‌گویی به قانون را به طرف دیگری می‌زنند و سیاسی‌کاری می‌کنند. اگر قوه قضائیه بخواهد به وظایف خود عمل کند، باید در میدان نبرد بااقتدار و باصلابت بایستد و قانون را اجرا کند و به تخلف متخلفان رسیدگی کند».

سیدحسن خمینی: ناامیدی به جامعه تزریق نکنیم

گفت: هیچ‌گاه به مرز ناامیدی نرسید؛ بدانید دنیا فراز و فرود دارد و در زندگی‌های شخصی و اجتماعی یاس بزرگ‌ترین عامل انفعال است. در نقطه مقابل، از بزرگ‌ترین عوامل حرکت شوق است و اراده و حرکت در پی آن ایجاد می‌شود.

بنابراین در هیچ بحثی نه خودتان ناامیدشوید و نه دیگران را ناامید کنید؛ زیرا از دل ناامیدی هیچ نتیجه بهتری بیرون نمی‌آید. او ادامه داد: برای ناامیدنشدن، وضعیت گذشته خود را ببینید و برای رضایت از نقطه کنونی، اول جهت مسیر و دوم سرعت خود را در نظر بگیرید. سیدحسن خمینی با بیان اینکه یکی از اموری که بسیار آسان است منفی‌بافی است، گفت: منفی‌بافی نسبت به واقعیت سهل است؛ اما نتیجه‌ای از دل آن بیرون نمی‌آید. او با توصیه به فعالیت برای بهترشدن و دوری از انفعال، یاس را از بزرگ‌ترین گناهان خواند و تأکید کرد: انتقاد را نه در راستای سیاه‌نمایی، بلکه برای بهبود امور انجام دهید.

اقدامات احمدی‌نژاد را کابینه او تأیید نمی‌کند

سیدمحمد حسینی: بعضی از اقدامات اخیر رئیس دولت نهم و دهم برخلاف مصالح نظام بود و حتی مورد تأیید بسیاری از وزرای کابینه ایشان نبود؛ نظیر خانه‌نشینی، تعیین یک فرد خاص به‌عنوان معاون اولی و تخطئه رؤسای قوه قضائیه و مقتنه. **(ایرنا)**

خبر

بازدید نمایندگان اقلیت‌ها از بازداشتگاه اوین

● شرق: هم‌زمان با سالروز میلاد حضرت مسیح(ع) مراسمی با حضور مصطفی مجبی، مدیرکل زندان‌های استان تهران، یوناتن بت‌کلیا، نماینده آشوریان در مجلس شورای اسلامی و دبیرکل اتحادیه جهانی آشوریان، کارن خانلری، نماینده مسیحیان ارمنی شمال کشور، آریس شاهمیریان، گری کوریس نرسیسان، وانیا سرگزیز و یوآلیت آلدو، از کشیشان کلیساهای استان و مسئولان ذی‌ربط با حضور مدجویان مسیحی در بازداشتگاه اوین برگزار شد. به گزارش روابط‌عمومی اداره کل زندان‌های استان تهران، چهارم‌حالی، مدیر این بازداشتگاه، در این مراسم از همکاری و تعاملات ریاست سازمان زندان‌ها و مدیرکل زندان‌های استان در راستای برگزاری مراسم یادشده گفت. همچنین بت‌کلیا، نماینده آشوریان در مجلس، با مهم‌شمردن این مراسم در بازداشتگاه، با توجه به همه‌های حقوق‌بشری در ایران از سوی معاندان و حافظان ظاهری حقوق بشر در جهان، با محکوم‌کردن بیانه‌های ضدایرانی در مجامع بین‌المللی گفت: کسانی که در دنیا بوق و کرنای پامپال‌شدن حقوق شهروندی اقلیت‌ها در دنیا را به دست گرفته‌اند، بایند و با دیدن این‌گونه مراسم‌ها که با آزادای کامل در سراسر میهن‌مان برگزار می‌شود، فکری به حال رعایت کرامت انسانی در کشور خویش کنند. اقلیت‌ها در ایران نیاز به قیم بیگانه ندارند؛ چراکه اصل حقوق بشر در این مرزوبوم رعایت می‌شود. وانیا سرگزیز، کشیش کلیسای آشوری کلدانی – کاتولیک، نیز در این مراسم با قدردانی از دست‌اندرکاران این مراسم، با خواندن دعای مخصوص در سخنانی این‌گونه مراسم‌ها در سطح زندان‌های کشور را بی‌نظر خواند.

شهاب‌الدین چاوشی استاندار سمنان شد

● ایستنا: هیئت وزیران در جلسه روز گذشته به استاندار منتخب استان سمنان رای اعتماد داد و بر این اساس، سیدشهاب‌الدین چاوشی به‌عنوان استاندار سمنان منصوب شد. او پیش از این معاون سیاسی – اجتماعی استانداری تهران بود. رئیس‌جمهوری در این جلسه، چاوشی را به دلیل سابقه طولانی و ارزنده در مسئولیت‌های گوناگون وزارت کشور از سال‌های نخستین انقلاب، آگاه به صورت‌ها، اولیات‌ها و مسئولیت‌های مهم استانداری دانست و اظهار امیدواری کرد این تجربیات خوب به نحو مؤثری در خدمت مردم شریف این استان قرار گیرد. روحانی، استاندار را به رعایت اعتدال و بهره‌گیری از همه نیروهای معتدل و متدین و بر مبنای شایستگی به‌ویژه جوانان و زنان، و بر وحدت ساختاری مردم استان تأکید کرد. رونق اقتصادی، توسعه اشتغال و توسعه صنعتی، رعایت حقوق شهروندی و توسعه گردشگری، به‌ویژه با توجه به موقعیت ممتاز کویری استان و اهتمام ویژه به حل مسئله آب استان با کمک وزارت نیرو، از دیگر توصیه‌های رئیس‌جمهور به استاندار جدید استان سمنان بود.

تکذیب خبر آزادی متهم اقتصادی

● میزان: دادستان تهران در حاشیه نشست آسیب‌های اجتماعی گفت: به‌تازگی درباره آزادی یکی از متهمان در رسانه‌ها بحث شد مبنی بر اینکه یک متهم اقتصادی آزاد شده است که این مطلب صحت ندارد؛ این متهم آزاد نشده و برای او قرار وثیقه صادر شده است و امکان در اختیار دستگاه قضائی است. عباس جعفری‌دولت‌آبادی درباره اینکه مطرح شده این فرد در دفتر کارش حاضر شده است آیا صحت دارد یا خیر، افزود: ما درعین‌حالی که با مفاسد و جرائم اقتصادی مبارزه می‌کنیم، باید از امنیت سرمایه‌گذاری نیز حمایت می‌کنیم. نباید مبارزه با فساد موجب تعطیلی مراکز کارآفرینی و کارخانه‌ها شود. نباید مبارزه را طوری پیش ببریم که تمام مراکز اقتصادی و تولیدی تعطیل شود. او گفت: هرچایی احساس کنیم حضور متهم در صحنه فعالیت اقتصادی می‌تواند مؤثر باشد، اجازه قضائی می‌دهیم. این در حالی است که قانون هم طبق ماده ۲۴۷ این اجازه را به ما داده است و این هیچ‌گونه مغایرت قانونی ندارد. قانون این‌دراسی کفیری همان‌طور که در ماده ۱۱۴ این اجازه را به دادستان داده که با همکاری بازپرس، مراکز محل نظم و امنیت و سلامت مردم را ببیند، در همین قانون این اجازه را نیز داده که چنانچه متهم از دستوراتی تبعیت کند، با او مساعدت شود؛ بنابراین باید قانون را جامع دید.

اعتراض پناه‌جویان ایرانی در مرز گرواسی

● ایستنا: وزارت کشور صربستان با صدور اطلاعیه‌ای از بازداشت ۱۷ نفر به اتهام کمک به ورود غیرقانونی ۸۲ پناه‌جوی افغان، ایرانی و عراقی به خاک این کشور خبر داد. به گزارش نشریه تایمز، گفته می‌شود هریک از این پناه‌جویان هزارو ۵۰۰ یورو برای انجام این سفر پول پرداخت کرده بودند. همچنین بخش فارسی شبکه یورونیوز گزارش داد گروهی از پناه‌جویان ایرانی، افغان، عراقی و پاکستانی در اعتراض به وضعیت نامشخص خود در صربستان در مرز این کشور با کرواسی تجمع کرده‌اند و پلیس کرواسی نیز اجازه ورود به آنها را نمی‌دهد و در مرز در مقابل پناه‌جویان صف‌آرایی کرده است.